

RESUM DE LES ACTIVITATS PORTADES A CAP PER LA
"SOCIETAT CATALANA DE GEOGRAFIA"
filial de l' "INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS",
DES DEL MES DE SETEMBRE DE 1964 / FINS EL MES DE GENER DE 1969, INCLUSIU

Curs 1964-65

27 de novembre 1964. Sessió inaugural. Tingué lloc en la Sala d'Actes del Centre Comarcal Lleidatà, de Barcelona, a dos quarts de vuit de la tarda. Anà a càrrec del Prof. Sr. Pau Vila i Dinarés, antic president de la SCG, sota el tema : "La hidrografia natural de Barcelona i el Barcelonès i les seves derivacions."

13 de gener de 1965. Prof. Sr. Pau Vila i Dinarés, en la mateixa hora i sala d'actes indicada anteriorment, desplegà la segona part sota el tema : "Origen i evolució de les Rambles de Barcelona." Tingué com a oposant el Dr. Agustí Duran i Sanpere.

18 de febrer de 1965. El Dr. J. de C. Serra i Ràfols, en una de les aules del CICF, desplegà el tema : "Darreres descobertes romanes a Barcelona." Aquesta conferència anà seguida d'una visita, el diumenge següent, a les excavacions de les muralles romanes de Barcelona.

18 de març de 1965. El Prof. Sr. Jaume Codina i Vilà, del Prat de Llobregat, presentà l'interessant tema, tesi doctoral inèdita : "Unes constants històriques i socials del delta del Llobregat." Fou justament elogiat pel Dr. A. Duran i Sanpere. Fou donada la conferència en el local del CICF.

27 d'abril de 1965. El fotògraf Sr. Pere Català i Roca, filòleg i historiador, membre de la Junta Directiva nostra i vincle entre la intel·lectualitat algueresa i catalana, donà la conferència sobre el tema : "L'Alguer, avui." Interessant tema d'unes terres germanes.

20 de maig de 1965. El Dr. Oriol de Bolòs i Capdevila, vicepresident de la nostra [P. 75] Societat i catedràtic de la Universitat de Barcelona, donà la seva conferència sota el tema : "El Dr. Pius Font i Quer, gran botànic i excursionista." El deixeble del gran savi català li expressà tribut d'admiració i afecte.

23 de juny de 1965. Mn. Ignasi Colomer, pvre., glossà el tema : "El litoral català abans del segle XIX." Aportà nombrosos mapes antics de la seva nombrosa col·lecció.

Curs 1965-1966

18 de novembre de 1965. Sessió inaugural. Tingué lloc en una aula del CICF. Obrí el nou curs l'il·lustre acadèmic de la de Ciències i Arts Sr. Josep Iglésies i Fort, sota el pacient tema : "El moviment demogràfic de Catalunya entre 1950 i 1960."

20 de desembre de 1965. El Sr. Joan Pons i Garriguella, del Centre Excursionista Els Blaus de Sarrià, presentà el tema : "Atractius del Berguedà."

25 de gener de 1966. El Sr. Enric Vilanova i Saurina, arquitecte, presentà l'interessant tema científic : "Orígens del calendari."

17 de febrer de 1966. El Rd. Mn. Josep Sanabre i Sanromà, canonge de la Seu barcelonina, desglossà el tema : "Una visió geogràfica del segle XVII i altra visió geogràfica, històrica i política del Rosselló en el segle XVIII."

17 de març i 20 d'abril de 1966. El Dr. Agustí Duran i Sanpere, Director de l'Institut Municipal d'Història de Barcelona, dissertà sota el suggeridor tema : "L'art antic a la Segarra." Les conferències van ser comentades amb magnífiques projeccions en color del Sr. Joan Tous i Casals.

[P. 76] 18 de maig de 1966. El Sr. Francesc Gurri i Serra, del Centre Excursionista de Catalunya glossà l'interessant tema : "Un món a l'extrem del camió de la llet," amb nombroses i belles projeccions en color del propi conferenciant.

22 de juny de 1966. El Prof. Sr. Pau Vila i Dinarés donà a conèixer un nou tema: "Consideracions geohumanes sobre la vida i l'obra de Joan Orpí, fundador de la Barcelona veneçolana."

Curs 1966-67

3 de novembre de 1966. Sessió inaugural. En la magna aula de conferències del CICF tingué lloc la sessió inaugural del nou curs. Anà a càrrec del nou catedràtic de Geografia de la Universitat de Barcelona, Dr. Joan Vilà i Valentí, sota el tema: "Present i futur de la ciència geogràfica a Catalunya."

1 de desembre de 1966. El Sr. Pau Vila i Dinarés dissertà sobre el tema: "Noves descobertes sobre la vida i les conquestes de Joan Orpí a Amèrica."

Havent-se donat senyals, a Madrid, la remor de voler segregat les terres lleidatanes de la resta de Catalunya, per conveniències centralistes, el Centre Comarcal Lleidatà, de Barcelona, amb la col·laboració de la Societat Catalana de Geografia organitzà el següent cicle de conferències sota el lema "Lleida és part integrant de la Catalunya estricta."

Aquestes conferències tingueren lloc, totes, a dos quarts de vuit del vespre a l'aula magna del Consejo Superior de Investigaciones Científicas, carrer de les Egipcíaques 15 de Barcelona. La primera conferència anà a càrrec del nostre consoci Prof. Dr. Lluís Solé i Sabarís, catedràtic de la Universitat de Barcelona sota el tema : "Estructuració geològica de Catalunya i les terres lleidatanes," el 19 de desembre de 1966.

Successivament anaren seguint:

9 de gener de 1967. Dr. Ramon Trias Fargas. Tema : "Factors econòmics de la delimitació comarcal."

16 de gener de 1967. Prof. Dr. Antoni Badia i Margarit. Tema: "Justificació històrica i lingüística del català occidental."

23 de gener de 1967. Dr. J. de C. Serra i Ràfols, president de la SCG. Tema: "El criteri econòmic en les divisions administratives."

30 de gener de 1967. Dr. Joan Ainaud de Lasarte, Director general dels Museus municipals de Barcelona. Tema: "Geografia artística de Catalunya."

6 de febrer de 1967. Sr. Josep Vallverdú i Aixelà, de Lleida, literat. Tema: "Lleida i l'esperit."

13 de febrer de 1967. Dr. Joan Coromines i Vigneaux, filòleg. Tema: "El català, llengua de la Ribagorça."

18 de febrer de 1967. Sr. Josep Lladonosa i Pujol, de Lleida. Tema: "Integració històrica de Lleida amb Catalunya."

20 de febrer de 1967. Sr. Josep Iglésies i Fort, acadèmic de la de Ciències i Arts de Barcelona. Tema: "L'encaix espacial del cercle econòmic del Segre."

27 de febrer de 1967. Mr. Dr. Pierre Deffontaines, geògraf. Tema: "La progressió de Lleida en l'economia catalana."

6 de març de 1967. Dr. Ramon Ma. Roca i Sastre, notari de Barcelona. Tema: "El dret civil català com a expressió de la unitat territorial de Catalunya."

13 de març de 1967. Dr. Josep Ma. Muntaner i Pascual, advocat de Lleida. Tema: "Catalunya, Lleida i les regions econòmiques espanyoles."

18 de març de 1967. Sr. Domènec Garrové i Viola, de Balaguer. Tema: "Presència de Balaguer en la Història de Catalunya."

20 de març de 1967. Mn. Ignasi Ma. Colomer i Preses, prve. Tema: "Les fronteres catalanes a les terres de Lleida."

6 d'abril de 1967. Dr. Joan Maluquer de Motes, catedràtic de la Universitat de Barcelona. Tema: "Les comunitats protohistòriques lleidatanes i la seva orientació mediterrània."

10 d'abril de 1967. Dr. Joan Bta. Manyà i Alcoverro, canonge de la Seu de Tortosa. Tema: "Lleida i la Catalunya ultraibèrica."

17 d'abril de 1967. Sr. Simeó Miquel i Peguera, advocat de Lleida. Tema: "Lleida i el factor humà."

24 d'abril de 1967. Dr. José Manuel Casas Torres, catedràtic de geografia de la Universidad de Madrid: "Lleida en l'economia catalana."

Aquestes últimes divuit conferències foren organitzades pel Centre Lleidatà de Barcelona amb la col·laboració de la Societat Catalana de Geografia, filial de l'IEC, com ja s'havia consignat. [Segueix el text amb la nòtula 1 disposada a la plana 80 del llibre d'actes, en acabar la relació d'activitats efectuades fins al gener de 1969] Aquestes divuit conferències, enèrgicament expressades per personalitats responsables dins el camp de la intel·lectualitat catalana, han estat la protesta i defensa de que, Lleida, sempre ha format i formarà part integrant de la Catalunya eterna. La premsa barcelonina féu ampli ressò i difusió d'aquesta expressió reivindicativa, col·laborant a bastament a aquesta protesta pública dels intel·lectuals catalans.

El nostre president, Sr. Serra i Ràfols, s'adreçà directament per escrit al Ministre de Cultura del Govern Central de Madrid, protestant que els llibres de text de Batxillerat, i també dels cursos universitaris, hagin segregat la província de Lleida de la resta de les províncies catalanes.

El Sr. Serra i Ràfols rebé, del propi ministre, resposta atenta, particularment. [Final nòtula 1]

29 de maig de 1967. Sr. Josep Riba i Gabarró. Tema : "Observacions fenològiques a la comarca igualadina."

26 de juny de 1967. Prof. Sr. Ernest Lluch i Martín. En una de les aules del CIFIC donà la seva conferència sobre el tema : "L'economia de la regió de l'Ebre."

Curs 1967-68

27 d'octubre de 1967. En una de les aules de la Institució del CICF el catedràtic de la Universitat de Barcelona Dr. Miquel Crusafont i Pairó, desenrotllà el tema : "Evolució i Geografia."

17 de novembre de 1967. Dr. Josep de C. Serra i Ràfols, president de la nostra Societat, donà la seva conferència sota el lema : "Capitalitat i Urbanisme."

1 de desembre de 1967. Dr. Lluís Solé i Sabarís, catedràtic de la Universitat de Barcelona, tracta el tema: "Les regions naturals, econòmiques i geogràfiques aplicades a Catalunya."

12 de desembre de 1967. Sr. Francesc Gurri i Serra, del Centre Excursionista de Catalunya, i Joan Lluís, del Pallars Sobirà, amb motiu de la minva de límits del gran Parc natural de l'Alt Pallars, exposaren les seves objeccions sota el tema: "Polèmica del Parc Natural d'Aigües Tortes."

Aquesta conferència fou la darrera donada en el local del CICF, Via Augusta 205 de Barcelona.

[P. 79] 26 de gener de 1968. Dra. Maria de Bolòs i Capdevila, professora de la Universitat de Barcelona. Tema: "Olot, centre industrial prepirinenc. Origen i evolució." Aquesta conferència, i successives, foren donades en el local de l'Òmnium Cultural, en el Palau Dalmases, Montcada 20.

26 de febrer de 1968. Sr. Joan Boleda i Cases. Tema: "La vila de Verdú."

29 de març de 1968. Sr. Eugeni Giral i Quintana i Sra. Pilar Riera i Figueras. Tema : "Evolució de les àrees de circulació d'autobusos a Catalunya." Presentació del treball: Sr. Enric Lluch i Martín.

26 d'abril de 1968. Dr. Josep de C. Serra i Ràfols, president de la SCG. Tema : "L'expansió geogràfica dels negres."

19 de maig de 1968. Prof. Dr. Jaume Codina i Vilà. Tema : "Aspecte humà, all segle XVIII, al Delta del Llobregat."

31 de maig de 1968. Sr. Josep Iglésies i Fort, acadèmic de la de Ciències i Arts de Barcelona. Tema : "Evolució agrícola en el Baix Ebre i en el Montsià durant el present segle."

28 de juny de 1968. Sr. Josep Bonet i Matas, soci de la nostra Societat, dissertà el tema : "Impressió d'un viatge a Rússia."

Curs 1968-69

29 d'octubre de 1968. Sessió inaugural. Conferència de l'acadèmic Josep Iglésies i Fort, sots el tema : "Les tendències en l'agricultura a les comarques del Camp, el Priorat i la Conca de Barberà."

27 de novembre de 1968. Sr. Francesc Gurri i Serra. Tema : "La ruta de l'Àrtic." (1.250 milles amb el vaixell correu de la costa noruega). Amb innumbrables i meravelloses diapositives en color.

11 de desembre de 1968. Sr. Enric Moreu-Rey, Tema : "Visió geogràfico-històrica del poble de l'Albiol, comarca de l'Alt Camp."

[P. 80] 29 de gener de 1969. Conferència, en taula rodona, del catedràtic i soci nostre, el Sr. Dr. Josep Ma. Puchades i Benito, cap del Servei Cartogràfic de la Diputació Provincial de Barcelona, sota el tema : "La cartografia a Catalunya des d'Eduard Brossa als nostres dies."

[Nòtula 2] Les activitats de la Societat Catalana de Geografia quedaren estroncades llargament a causa de la greu malaltia de la muller del Secretari de l'entitat, la qual cosa s'allargà fins a llur defunció, ocorreguda el 21.VI.1970.

Al llarg d'aquest lapse, fins a la pròxima represa, s'esdevingué la mort, el 18.IX.70 de l'il·lustre home de ciència Dr. Eduard Fontserè i Riba, cofundador de la nostra Societat, primer President de la mateixa, eminent catedràtic de la Facultat de Ciències de la Universitat de Barcelona, fundador de la Societat Astronòmica d'Hispano Amèrica, director i fundador del Servei Meteorològic de la Mancomunitat de Catalunya, i després de la Generalitat de Catalunya, autor de varis llibres i treballs científics de positiu interès tots ells. Presidí congressos internacionals i estava relació-[P. 81] [nat] amb les principals eminències mundials, del seu temps, de llurs especialitats. Morí després d'haver complert els 100 anys de la seva vida amb coneixement vigorós i havent deixat, per abans del seu traspàs, un testament memorable, a la posteritat, d'enaltiment de Catalunya. Reposi en pau. [Final nòtula 2]